DRN Domácí úkol č. 1 (náhradní)

- 1. Pro rovnici $\frac{y'}{3x^2-12}=y$ najděte obecné řešení
- a pak partikulární řešení pro následující počáteční podmínky:

a)
$$y(0) = 13$$
; b) $y(3) = 2e^{-9}$; c) $y(-3) = 4e^{9}$; d) $y(13) = 4e^{9}$

2. Pro rovnici $y' - \cos(x)y = 2x e^{\sin(x)}$ najděte obecné řešení.

DRN Domácí úkol č. 2 (náhradní)

- 1. Pro rovnici $2y' = \frac{-3}{x^4y}$ najděte obecné řešení
- a pak partikulární řešení pro následující počáteční podmínky:

a)
$$y(1) = 1;$$
 b) $y(\frac{1}{2}) = -\sqrt{7};$ c) $y(-2) = -\sqrt{\frac{7}{8}}.$

2. Načrtněte vektorové pole pro rovnici $y'=y-\frac{1}{y}$ a určete případná stacionární řešení. Pokud nějaká existují, určete jejich stabilitu.

Nápověda: Rozdíl zlobí, pomůže přepsat si to na tvar součinu či podílu.

3. Načrtněte vektorové pole pro rovnici $y' = (y-1)(\sqrt{x}-y)$ a určete případná stacionární řešení.

DRN Domácí úkol č. 3 (náhradní)

- 1. Nechť $f(x) = x^3$. Odhadněte hodnotu f'(2) pomocí dopředné diference. Najděte také přesnou hodnotu a spočítejte absolutní a relativní chybu vašeho odhadu.
- **2.** Odhadněte hodnotu integrálu $\int_{1}^{3} \frac{1}{x} dx$ pomocí:
- a) metody levých obdélníků s n=4;
- b) metody pravých obdélníků s $n=4;\,$
- c) lichoběžníkové metody s n=4.

Odhady nemusíte dopočítávat do konečného čísla, vzorec typu $\frac{1}{7}[2^2+3^2]$ stačí (dokonce je lepší, uvidíme z něj, co jste dělali).

DRN Domácí úkol č. 4 (náhradní)

1. Uvažujte počáteční úlohu $y' = \frac{3x^2}{2(y-1)}, y(1) = 2.$

Najděte numerickou aproximaci tohoto řešení na $\langle 1,6 \rangle$ pomocí Eulerovy metody, jmenovitě následujte tyto kroky:

- a) Nejprve napište obecné iterační vzorce pro x_i , y_i v situaci, kdy je dáno nějaké (nám neznámé) $n \in \mathbb{N}$; tím si natrénujete odpověď na zkouškovou otázku "vysvětli Eulerovu metodu" (můžete také zkusit nakreslit vysvětlující obrázek);
- b) vzorce aplikujte na danou úlohu a interval pro n=5 a odvoďte konkrétní iterační vzorce;
- c) pomocí vzorců najděte první tři body žádané aproximace (včetně počátečního).
- **2.** Řešili jsme jistou počáteční úlohou metodou RK2 (tedy řádu 2) s krokem h=0.2. Máme důvod si myslet, že chyba je nejvýše $E_{0.2}=0.01$.
- a) Odhadněte chybu v případě, že tuto metodu aplikujeme s krokem h=0.05.
- b) Jaký krok byste doporučili, pokud chceme mít chybu nejvýše E=0.0025?

DRN Domácí úkol č. 05 (náhradní)

- 1. Najděte řešení počáteční úlohy y'' + 13y' = 0, y(0) = 1, y'(0) = -13.
- **2.** Najděte obecné řešení rovnice y'''-3y''+4y'-12y=0. určete jeho typickou asymptotickou rychlost růstu v nekonečnu. Nápověda: $\lambda=3$ může pomoci.

DRN Domácí úkol č. 06 (náhradní)

- 1. Najděte řešení rovnice $y'' 5y' + 6y = -e^{2x} + 6x 11$ splňující počáteční podmínky y(0) = 0, y'(0) = 4.
- **2.** Najděte řešení rovnice $y''' + 4y' = 4 6\sin(x)$ splňující počáteční podmínky y(0) = 3, y'(0) = 1, y''(0) = -6.

DRN Domácí úkol č. 07 (náhradní)

- 1. Hledáme kořen funkce $f(x) = x^2 + x 3$.
- a) Aplikujte na tuto úlohu metodu bisekce na intervalu $\langle 0,4\rangle$, předveďte první dvě iterace. Své kroky, zejména ty rozhodovací, komentujte, aby zkoušející poznal, že víte, co děláte. (Neobeznámený člověk by z vašich komentářů měl být schopen pochopit, jak tato metoda funguje.)
- b) Aplikujte na tuto úlohu Newtonovu metodu s počátečním odhadem $x_0 = 0$. Najděte první tři aproximace (tedy proveďte dva iterační kroky).
- c) Zákazník chce odhad kořene s přesností $\varepsilon=0.5$. Vyhovuje číslo x_2 z části b)? (Pokud na tohle použijete kalkulačku, nebudu vás mít za zbabělce.)
- **2.** Na úlohu hledání kořene funkce $f(x) = x^2 x + 1$ aplikujte Newtonovu metodu s počátečním odhadem $x_0 = 2$. Nejprve připravte a zjednodušte iterační vzorec a pak spočítejte prvních pět čísel (tedy proveďte čtyři iterační kroky).

Co si o tom myslíte? Dokážete na základě povídání z přednášky o problémech Newtonovy metody odhadnout, co se asi děje?

Bonus: Kdo si myslí na dobrou známku, připomene si metodu sečen. Uvažujme první dva odhady $x_0 = 2$, $x_1 = 1$. Najděte x_2 nejprve dosazením do vzorce z přednášky, a pak ručním vytvořením: Nejprve spočítejte rovnici přímky, která prochází body danými x_0, x_1 na grafu funkce, a pak najděte průsečík této přímky s osou x.

DRN Domácí úkol č. 08 (náhradní)

- 1. V minulém domácím úkolu jsme hledali kořen funkce $f(x) = x^2 + x 3$ pomocí metod bisekce a Newtonovy, tam jsme měli počáteční odhad $x_0 = 0$.
- a) Najděte nějaký převod rovnice $x^2 + x 3 = 0$ na úlohu pevného bodu. Napište odpovídající iterační vzorec a předveďte dva kroky s iniciační hodnotou $x_0 = 0$ (tedy najděte x_1, x_2). Pak odhadněte šance na úspěch vašich iterací pomocí $|\varphi'(0)|$.
- b) Zopakujte úlohu a) pro nějaký jiný převod dané rovnice na úlohu pevného bodu.

DRN Domácí úkol č. 09 (náhradní)

- 1. Najděte řešení počáteční úlohy $y_1' = 7y_1 6y_2 \qquad y_1(0) = 5$ Použijte maticový přístup. $y_2' = 4y_1 3y_2, \qquad y_2(0) = 4.$
- **2.** Najděte obecné řešení soustavy $y_1' = 9y_2$ $y_2' = -y_1,$

DRN Domácí úkol č. 11 (náhradní)

1. Uvažujte následující soustavu

$$4x + 6y + 8z = 14$$
$$-3x - 5y - 4z = -6$$
$$x + 2y + z = 1.$$

a) Vyřešete tuto soustavu eliminací tak, jak se používá v numerické matematice, tedy nejprve GEM a pak zpětná substituce.

V průběhu eliminace si zapisujte, které řádkové operace jste provedli. Formát zápisu je na vás, ale měli byste se v něm vyznat.

- b) Určete determinant matice soustavy.
- c) Je dána nová soustava

$$4x + 6y + 8z = 12$$
$$-3x - 5y - 4z = -7$$
$$x + 2y + z = 1,$$

která má úžasnou shodou okolností stejné levé strany jako ta předchozí. Aplikujte řádkové operace zachycené v části a) jen na vektor pravých stran, výsledný vektor spojte s horní trojúhelníkovou maticí soustavy získanou z eliminace z části a) a dopočítejte zpětnou substitucí řešení. Ověřte dosazením do soustavy, že to opravdu je řešení nové soustavy.

2. Uvažujte matici $A = \begin{pmatrix} 7 & -2 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}$.

Najděte její vlastní čísla a spektrální poloměr.

Spočítejte její řádkovou a sloupcovou normu.

DRN Domácí úkol č. 12 (náhradní)

1. Je dána soustava

$$x + y + 2z = -1$$

 $4x + y + z = 7$
 $x + 3y - z = 7$.

Snadno zjistíme, že má řešení x = 2, y = 1, z = -2.

- a) Převeďte tuto soustavu standardním způsobem do podoby pro Jacobiho iterační metodu. Pro počáteční vektor $x_0=0,\ y_0=3,\ z_0=0$ spočítejte další tři iterace Jacobiho metody. Máte pocit, že by konvergovala k řešení?
- b) Aplikujte na danou soustavu Gauss-Seidelovu iterační metodu, jmenovitě pro počáteční vektor $x_0 = 0$, $y_0 = 3$, $z_0 = 0$ spočítejte další dvě iterace. Na vhodném místě připojte poznámku, v čem se tento výpočet liší od Jacobiho iterace provedené před chvílí.
- c) Zvolte takové pořadí rovnic v soustavě, abyste měli vysokou naději, že Jacobiho a Gauss-Seidelova iterační metoda budou konvergovat. Vysvětlete, o jaký typ soustavy se snažíte.
- d) Na přerovnanou soustavu aplikujte Jakobiho iterační metodu a spočítejte pro počáteční vektor $x_0 = 0$, $y_0 = 3$, $z_0 = 0$ další dvě iterace. Vypadá to opravdu nadějně?
- e) Na přerovnanou soustavu aplikujte Gauss-Seidelovu iterační metodu a spočítejte pro počáteční vektor $x_0 = 0$, $y_0 = 3$, $z_0 = 0$ další dvě iterace. Vypadá to nadějně?